

Doktorandské štúdium.

V Zákone o zabezpečovaní kvality vysokoškolského vzdelávania (č. 269/2018 Z. z.) sa píše:

§35, ods. 13

Všetky práva nevysokoškolských inštitúcií podieľať sa na uskutočňovaní doktorandského študijného programu pre príslušný študijný odbor zanikajú 1. novembra 2018. Zmluvy medzi vysokými školami a externými vzdelávacími inštitúciami, ktoré upravujú podieľanie sa na uskutočňovaní študijných programov tretieho stupňa, zostávajú zachované.

Tento odstavec v Prechodných ustanoveniach Zákona o zabezpečovaní kvality vysokoškolského vzdelávania znamená, že zanikli všetky akreditácie doktorandských študijných programov na nevysokoškolských inštitúciách, teda aj v SAV. Ďalšie podobné práva sa EVI už v budúcnosti priznávať nebudú, vyplýva jednak z absencie výslovnej právnej úpravy tejto otázky, jednak z dôvodovej správy k návrhu zákona (ktorý bol prijatý ako zákon č. 269/2018), podľa ktorej: „*Od 1. 9. 2018 sa nebudú osobitne udeľovať akreditácie pre nevysokoškolské inštitúcie na spolupodieľanie sa na uskutočňovaní doktorandských študijných programov.*“

Doktorandské štúdium ale naďalej môžeme vykonávať na základe existujúcich dohôd s vysokými školami.

V Zákone o vysokých školách v §54 stále je, že:

(6)

Vysoká škola alebo fakulta, ak sa študijný program uskutočňuje na fakulte, zaradí medzi vypísané témy dizertačných prác aj témy spolu so školiteľmi zadané externou vzdelávacou inštitúciou; spolu s vypísanou témou sa uvedie aj názov zadávajúcej externej vzdelávacej inštitúcie. Externá vzdelávacia inštitúcia môže témy zverejniť aj samostatne.

(7)

Ak si uchádzač o doktorandské štúdium vyberie tému dizertačnej práce vypísanú externou vzdelávacou inštitúciou, musí s jeho prijatím na doktorandské štúdium súhlasiť aj externá vzdelávacia inštitúcia. Prijímacia skúška (§ 57 ods. 3) sa koná pred komisiou, v ktorej sú zastúpení členovia z vysokej školy a členovia určení riaditeľom externej vzdelávacej inštitúcie. Členov z vysokej školy určuje pre študijné programy uskutočňované na fakulte dekan, pre študijné programy, ktoré sa neuskutočňujú na fakulte, rektor. Prijímacia skúška sa po dohode vysokej školy alebo fakulty s externou vzdelávacou inštitúciou môže konať na pôde externej vzdelávacej inštitúcie za účasti zástupcov vysokej školy.

(11)

Súčasťou doktorandského štúdia v dennej forme je vykonávanie pedagogickej činnosti alebo inej odbornej činnosti súvisiacej s pedagogickou činnosťou v rozsahu najviac štyroch hodín týždenne v priemere za akademický rok, v ktorom prebieha výučba.

(12)

Ak sa doktorand prihlásil na tému dizertačnej práce vypísanú externou vzdelávacou inštitúciou, vykonáva vedeckú časť doktorandského štúdia a s vysokou školou dohodnuté povinnosti študijnej časti doktorandského štúdia v tejto externej vzdelávacej inštitúcii. Vysoká škola uzatvára s externou vzdelávacou inštitúciou individuálnu dohodu o doktorandskom štúdiu doktoranda. V nej sa riešia otázky spojené s pôsobením doktoranda v externej vzdelávacej inštitúcii vrátane úhrady nákladov externej vzdelávacej inštitúcie. Činnosť podľa odseku 11 je viazaná na vzdelávaciu činnosť vysokej školy.

(13)

Ak sa doktorand prihlásil na tému dizertačnej práce vypísanú externou vzdelávacou inštitúciou (odsek 12), koná sa dizertačná skúška aj obhajoba dizertačnej práce pred komisiou, v ktorej sú paritne zastúpení

členovia z vysokej školy určení podľa § 63 ods. 4 a členovia určení externou vzdelávacou inštitúciou. Komisia musí mať najmenej štyroch členov. Obhajoba dizertačnej práce sa po dohode vysokej školy alebo fakulty s externou vzdelávacou inštitúciou môže konať na pôde externej vzdelávacej inštitúcie. Vo vysokoškolskom diplome sa uvádza aj názov externej vzdelávacej inštitúcie.

(22)

Externou vzdelávacou inštitúciou je právnická osoba, ktorej ministerstvo školstva vydalo osvedčenie o spôsobilosti vykonávať výskum a vývoj^{35ab}) a s ktorou vysoká škola uzatvorila zmluvu, ktorej predmetom je podieľanie sa na uskutočňovaní doktorandského študijného programu.

Podľa odseku 22 teda na to, aby ústavy mohli byť EVI, musia mať osvedčenie o spôsobilosti vykonávať vedu a výskum, čo všetci majú, inak by nemohli ani žiadať o granty, a musia mať dohodu s vysokou školou.

Postavenie garantov na ústavoch teda bude závisieť od textov existujúcich a nových dohôd. Od textu dohôd bude závisieť aj postavenie ústavov voči vysokým školám – mala by obsahovať aj ustanovenie o možnosti vypovedať ju. Od spôsobu vypovedania zmluvy bude závisieť to, ako rýchlo/pomaly/temer vôbec ju vysoká škola bude môcť vypovedať.

V zákone o VŠ sa nepíše nič o uzatváraní nových zmlúv ústavov s fakultami vysokých škôl. Keďže to nie je ani explicitne zakázané, o nových zmluvách ústavy môžu jednať a môžu ich uzatvárať (v súlade s vnútornými pravidlami kvality, ktoré vytvoria VŠ). To, že VŠ budú môcť uzatvárať s EVI zmluvy o podieľaní sa na uskutočňovaní doktorandského študijného programu, a to v súlade s pravidlami, ktoré si VŠ prijme za týmto účelom, vyplýva jednak z citovaného § 54 ods. 22 zákona o VŠ, jednak z § 3 ods. 3 písm. j) zákona č. 269/2018 Z. z.

§ 3

Vnútorný systém

(3)

Vnútorný systém upravuje pravidlá

j)

spolupráce s externými vzdelávacími inštitúciami podieľajúcimi sa na uskutočňovaní študijného programu tretieho stupňa, ak vysoká škola uskutočňuje študijný program tretieho stupňa v spolupráci s externou vzdelávacou inštitúciou alebo má záujem ho uskutočňovať v spolupráci s externou vzdelávacou inštitúciou,